

ZAŁOŻENIA PROGRAMÓW SZKOLEŃ W PROJEKCIE

WND-POWR.02.10.00-00-5008/17: Doskonalenie pracowników i współpracowników samorządowych ośrodków doskonalenia nauczycieli Polski północno-wschodniej we współpracy z Centrum Edukacji Obywatelskiej

Cel szczegółowy PO WER:

Poprawa funkcjonowania i zwiększenie wykorzystania systemu wspomaganie szkół w zakresie kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy (ICT, matematyczno-przyrodniczych, języków obcych), nauczania eksperymentalnego, właściwych postaw (kreatywności, innowacyjności, pracy zespołowej) oraz metod zindywidualizowanego podejścia do ucznia.

RAMY MERYTORYCZNE SZKOLEŃ I DORADZTWA

ZAKŁADANA KONCEPCJA MERYTORYCZNA SZKOLEŃ

Szczegółowe programy szkoleń (SPS) dla asystentek i asystentów szkół w rejonie Polski północno-wschodniej powstaną na podstawie wyników ankiety przeprowadzonej wśród nauczycieli doradców, konsultantów i trenerów zainteresowanych udziałem w szkoleniu asystentek i asystentów szkół prowadzących kompleksowe wspomaganie. Badanie wstępne dało wskazówki do przygotowania koncepcji szkoleń na podstawie rozpoznania potrzeb szkoleniowych asystentek i asystentów i barier, które temu towarzyszą.

Ankietowani są zróżnicowani pod względem doświadczenia w doradztwie: w doskonaleniu 36,8% pracuje ponad 11 lat, ale 42,1% mniej niż 3 lata, szkolenia trenerskie, w tym studia podyplomowe lub szkoły trenerów ukończyło 26,3%, 28,9% nie ma doświadczeń w prowadzeniu szkoleń, a równocześnie 50% ma doświadczenie dłuższe niż 7 letnie.

Główne potrzeby wskazane w czasie wywiadów telefonicznych pogłębionych przez dyrektorki i dyrektorów ODN oraz kluczowych osób wskazanych przez dyrektorów ODN:

- przygotowywanie się do doskonalenia nauczycielek i nauczycieli w rozwijaniu kompetencji kluczowych w obszarze eksperymentowanie
- budowanie relacji z dyrektorką i dyrektorem szkoły
- umiejętność dostrzegania zmian w uczeniu się uczennic i uczniów

Główne potrzeby wskazane przez grupę docelową:

- doskonalenia w zakresie diagnozy wstępnej szkoły - 34,2% ankietowanych,
- doskonalenia relacji coachingowej z nauczycielem, nauczycielką – 34,2%,
- doskonalenia się w zindywidualizowaniu podejścia do ucznia i uczennicy 47,3%
- doskonalenia się w prowadzeniu sieci współpracy - 28,9%
- przygotowywanie się do doskonalenia nauczycielek i nauczycieli w rozwijaniu kompetencji kluczowych w obszarze TIK 26,3%, w obszarze eksperymentowanie i przedmioty przyrodnicze 15,7%, w obszarze porozumiewania się w języku obcym 5,2%.

Strona | 2

Dla osób opracowujących szczegółowe plany szkoleń i doradztwa istotne były opinie ankietowanych dotyczące ich dotychczasowego doskonalenia oraz barier, które zauważają w dotychczas prowadzonym doradztwie :

- brak otwartości nauczycielek i nauczycieli na zmiany 76,3%,
- brak wiary nauczycielek i nauczycieli w sukces zmiany 63,1%,
- brak środków na doskonalenie 57%,
- brak zaangażowania się nauczycielek i nauczycieli w możliwość poprawy uczenia się uczniów i prowadzącej do niej poprawy nauczania 47,3%,
- słabe przygotowanie osób ich szkolących, w tym brak posiadania przez nich praktycznej wiedzy, a jedynie posiadanie teoretycznej 31,5%.

Dlatego szkolenia asystentów skoncentrowane będą na dostrzeganiu zmian w procesie uczenia się i nauczania. Gromadzenia dowodów na rzeczywiste uczenie się uczniów. Duży nacisk zostanie położony również na doskonalenia się w zindywidualizowaniu podejścia do ucznia. Zespołowe uczenie się w praktyce i towarzysząca temu wymiana doświadczeń są priorytetem w sposobie prowadzenia szkoleń w projekcie.

Szczegółowe programy szkoleń uwzględnią możliwość dostosowywania ich do bieżących potrzeb asystentek i asystentów i współpracujących z nimi nauczycielek i nauczycieli, które mogą ujawnić się w trakcie realizacji programu. Celem wprowadzenia modyfikacji jest osiągnięcie wysokiej jakości oferowanych szkoleń oraz doradztwa.

Szczegółowe programy szkoleń zostaną przygotowane na podstawie ramowych programów ORE i w zgodzie z celem szczegółowym projektu.

Szkolenia i doradztwo przyjmą formę szkoleń stacjonarnych, kursów e-learningowych, mentoringu, superwizji, coachingu indywidualnego i grupowego, sieci współpracy i samokształcenia z dopuszczalnymi modyfikacjami.

Każdy z programów szkoleń połączy 2 wymagane obszary kompetencji kluczowych spośród pięciu: wykorzystania TIK, przedmiotów matematyczno-przyrodniczych, porozumiewania się w językach obcych, nauczania eksperymentalnego, kształtowania właściwych postaw uczniów (kreatywności, innowacyjności i pracy zespołowej). W każdym SPS uwzględniono również metody zindywidualizowanego podejścia do ucznia oraz treści uniwersalne przygotowujące uczestników szkoleń do procesu wspomagania szkół.

W centrum prowadzonych szkoleń będzie zadanie edukacyjne kształcące wybrane kompetencje kluczowe (matematyczno-przyrodnicze, nauczania eksperymentalnego i doświadczalnego, porozumiewania się w językach obcych, wykorzystania TIK oraz kształtowania właściwych postaw uczniów: kreatywności, innowacyjności i pracy zespołowej).

Doskonalenie zadań edukacyjnych mające na celu poprawę jakości uczenia się oparte jest na koncepcji „rdzenia edukacyjnego” (Instructional Core) Richard’a Elmore wykorzystywanej w programie Szkoła Ucząca Się prowadzonym przez Centrum Edukacji Obywatelskiej we współpracy z Polsk -Amerykańską Fundacją Wolności. Idea ta obecna jest w szczegółowych programach szkoleń prowadzonych w czasie trwania projektu, podczas konsultacji i w działaniu utworzonych sieci.

Oferta szkoleniowa adresowana do asystentek i asystentów obejmujmie każdy z 5 obszarów rozwijania kompetencji kluczowych uczniów z opcją łączenia ich po 2 w jednym cyklu warsztatów. Zarówno w szkoleniach stacjonarnych, jak i w kursie internetowym. We wszystkich formach szkoleń asystentek i asystentów szkół obecna jest tematyka zindywidualizowanego podejścia do ucznia realizowana między innymi poprzez doskonalenie w zakresie strategii oceniania kształtującego.

Szczegółowe programy szkoleń będą mogły być dostosowywane przez partnerów w programie w zależności od zmieniających się potrzeb nauczycielek i nauczycieli, charakteru grupy wspomaganej w szkołach.

Szkolenia asystentek i asystentów szkół zawierać będą treści ogólne, przygotowujące ich do współpracy ze szkołą oraz treści specyficzne dla rodzaju wspomagania podjętego przez asystentkę i asystenta i charakteru przedmiotowego wspomagania. Jego centrum stanowi praca nad jakością zadań edukacyjnych pozwalających kształcić kompetencje kluczowe uczniów. Przedmiotowy charakter prowadzenia szkoleń i doradztwa będzie sprzyjał pracy nad zadaniami edukacyjnymi, a przyjęta formuła pracy zespołowej pomoże w społecznym uczeniu się asystentek i asystentów wzajemnie od siebie. Jako narzędzia doskonalenia i poprawiania zadań edukacyjnych służących kształceniu kompetencji kluczowych

wykorzystane są praktyki współpracy nauczycieli wypracowane i sprawdzone w prowadzonym przez CEO i Polsko-Amerykańską Fundację Wolności programie Szkoła Ucząca Się:

- obserwacja koleżeńska,
- analiza prac uczniów,
- spacer edukacyjny,
- doskonalenie uczniowskich OK zeszytów.

Cele główne szkoleń i doradztwa:

- Wysoka jakość i efektywność kompleksowego wspomaganie szkół w poprawianiu zadawanych uczniom zadań edukacyjnych zapewniana dzięki współpracy czterech ośrodków doskonalenia nauczycieli z Polski północno-wschodniej i Centrum Edukacji Obywatelskiej.
- Poprawa jakości i efektywności pracy 270 szkół z Polski północno-wschodniej objętych wspomaganie w zakresie uczenia się uczniów w obszarze kompetencji kluczowych niezbędnych do poruszania się na rynku pracy (ICT, matematyczno-przyrodniczych, języków obcych), nauczania eksperymentalnego, właściwych postaw (kreatywności, innowacyjności, pracy zespołowej oraz metod zindywidualizowanego podejścia do ucznia.

Cele szczegółowe szkoleń i doradztwa:

Przygotowanie asystentek i asystentów szkół do:

- wspomaganie nauczycielek i nauczycieli w realizacji projektu rozwojowego poprzez poprawianie jakości zadań edukacyjnych i tworzenie scenariuszy lekcji,
- wspierania nauczycielek i nauczycieli w zakresie wykorzystywania zadań edukacyjnych do kształcenia obszarów kompetencji kluczowych: TIK, matematyczno-przyrodniczych, porozumiewania się w językach obcych, nauczania eksperymentalnego i kształtowania właściwych postaw uczniów (kreatywności, innowacyjności i pracy zespołowej) z uwzględnieniem metod zindywidualizowanego podejścia do ucznia,
- stosowania wybranych praktyk współpracy nauczycieli (OK – zeszyty, analiza prac uczniów, spacer edukacyjny, obserwacja koleżeńska) jako narzędzi pomagających w doskonaleniu lekcji poprzez poprawę zadań edukacyjnych,
- wspomaganie szkoły z wykorzystaniem planera asystentki asystenta szkoły - narzędzia ułatwiającego planowanie, realizację, monitorowanie i ewaluację zmiany wdrażanej przez nauczycieli

oraz:

- wsparcie asystentek i asystentów w prowadzeniu doradztwa w szkołach z obszaru Polski północno-wschodniej w latach 2018 - 2019.

Kryteria sukcesu szkoleń i doradztwa:

Strona | 5

Uczestniczki i uczestnicy:

- charakteryzują obszary wybranych kompetencji kluczowych: TIK, matematyczno-przyrodniczych, porozumiewania się w językach obcych, nauczania eksperymentalnego oraz kształtowania właściwych postaw uczniów (kreatywności, innowacyjności i pracy zespołowej) z uwzględnieniem metod zindywidualizowanego podejścia do ucznia,
- rozumieją rolę i znaczenie kompetencji kluczowych (TIK, matematyczno-przyrodniczych, porozumiewania się w językach obcych, nauczania eksperymentalnego oraz kształtowania właściwych postaw uczniów - kreatywności, innowacyjności i pracy zespołowej) dla procesu uczenia się oraz funkcjonowania na rynku pracy,
- znają i rozumieją swoją rolę i zadania jako asystentki i asystenta szkoły,
- wspomagają nauczycielki i nauczycieli w tworzeniu scenariuszy lekcji opartych na wiodących zadaniach edukacyjnych wykorzystujących różne metody i techniki uczenia się i nauczania sprzyjające doskonaleniu obszarów wybranych kompetencji kluczowych (określonych we wniosku do projektu) z uwzględnieniem metod zindywidualizowanego podejścia do ucznia,
- wspierają nauczycielki i nauczycieli w wykorzystywaniu w procesie nauczania strategii i narzędzi oceniania kształtującego jako metod umożliwiających indywidualizację nauczania,
- pomagają nauczycielkom i nauczycielom w doskonaleniu nauczania w zakresie wykorzystywania dowodów uczenia się uczniów zgromadzonych w postaci, np. prac uczniowskich, OK – zeszytów, nagrań lekcji, wniosków ze spaceru edukacyjnego i z obserwacji wybranych uczniów a także z obserwacji koleżeńskich.
- we współpracy z nauczycielkami i nauczycielami planują i monitorują proces zmiany wprowadzanej przez nauczycieli i na tej podstawie planują realizację dalszego wspomaganie wykorzystując wybrane narzędzia, np. planer asystentki i asystenta szkoły,
- planują swój dalszy rozwój jako asystentki i asystenta szkoły,
- korzystają z doradztwa poprzez stworzenie, uczestnictwo oraz podtrzymanie działania regionalnych i lokalnych przedmiotowych sieci współpracy nauczycieli,
- pracują w oparciu o wspólne cele i metody pracy w regionalnych sieciach asystentów szkół.

RAMY ORGANIZACYJNE SZKOLEŃ I DORADZTWA

Szkoleniem i wsparciem w projekcie zostanie objętych 90 asystentek i asystentów szkół – pracowniczek i pracowników oraz współpracowniczek i współpracowników (nauczycielki i nauczycieli konsultantów, doradców metodycznych i stale współpracujące trenerki i trenerów) 5 placówek doskonalenia nauczycieli:

Strona | 6

1. Suwalski Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Suwałkach – 15 asystentek i asystentów,
2. Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Olsztynie – 20 asystentek i asystentów,
3. Miejski Ośrodek Doskonalenia Metodycznego w Białymstoku – 15 asystentek i asystentów,
4. Powiatowy Ośrodek Rozwoju Edukacji w Giżycku – 15 asystentek i asystentów,
5. Centrum Edukacji Obywatelskiej – 25 asystentek i asystentów.

Projekt, a w związku z nim szczegółowe programy szkoleń, stwarzają możliwości rozszerzenia oraz utrwalenia współpracy pomiędzy działającymi w tym regionie doradcami i trenerami z rejonu Polski północno-wschodniej, co będzie sprzyjało systemowej poprawie efektywności nauczania w szkołach tego regionu objętych wspomaganiami.

Partnerzy postanowili udostępnić wzajemnie zasoby szkoleniowe i eksperckie. Do realizacji zadań projektu (tworzenie materiałów, szkolenia i doradztwo) zostanie wykorzystany zarówno już istniejący dorobek, jak i doświadczenia ekspertów i trenerów.

Planowane rodzaje szkoleń i doradztwa oraz ich zakres

- Seminarium merytoryczne
- Szkolenia asystentek i asystentów
- Doradztwo

Ad. I. Seminarium merytoryczne “Jak przygotować wybrane asystentki i asystentów szkół do poprawiania pracy wybranych szkół i ich nauczycielek i nauczycieli w zakresie kształcenia kompetencji kluczowych uczniów” - 14 godz.

Uczestniczą w nim pracowniczki i pracownicy partnerów projektu – dyrektorki i dyrektorzy oraz liderki i liderzy asystentów szkół z placówek doskonalenia obszaru Polski północno-wschodniej oraz przedstawiciele Centrum Edukacji Obywatelskiej. Podczas seminarium zestawione zostały wyniki badania ankietowego potrzeb asystentek i asystentów

z potrzebami doskonalenia nauczycieli w ramach kompleksowego wsparcia, wskazanymi przez dyrektorów ośrodków doskonalenia.

W wyniku seminarium przygotowano założenia szczegółowych programów szkoleń (SPS) uwzględniające cele szczegółowe projektu i główne koncepcje szkoleniowe przedstawione we wniosku. Szczegółowe programy szkoleń uwzględniające cele projektu, ramowe programy szkoleń i materiały opublikowane przez ORE, służą opracowaniu programu kursu e-learningowego. Mogą być poddane modyfikacji i dostosowywane do zmieniających się potrzeb, które dotyczą wspomagania prowadzonego w szkołach, zgłoszonych przez asystentki i asystentów.

Ad. II. Szkolenia

Szczegółowe programy szkoleń umożliwią każdej asystentce i asystentowi uczestniczenie w 72 godzinach szkoleń stacjonarnych i 20 godzinnym kursie e-learningowym.

Każda asystentka i asystent szkoły będzie uczestniczył w szkoleniach uwzględniających rozpoznane przez siebie potrzeby wspomaganych 3 szkół oraz własny stopień zaawansowania w umiejętnościach trenerskich (odbyte szkolenia i zdobyte kompetencje). Wszystkim asystentkom i asystentom szkół zostaną zaoferowane możliwości szkolenia się w każdym z 5 obszarów rozwijania kompetencji kluczowych przedstawionych w dokumentacji konkursowej, spośród których wybiorą ścieżkę szkoleniową najbardziej odpowiednią dla siebie.

Asystentki i asystenci szkół zostaną objęci doradztwem prowadzonym od 1.11.2017 do 30.04.2019 r., które umożliwi kontynuację szkoleń w 5 obszarach kompetencji kluczowych.

Szkolenia asystentek i asystentów zakładają:

- a) Trzydniowe szkolenie stacjonarne dla 90 asystentek i asystentów szkół: *Rozwijanie kompetencji kluczowych poprzez indywidualizację nauczania oraz poprawę zadań edukacyjnych* - 23 godz., grupy dobrane ze względu na przedmiot nauczania, którego uczą nauczycielki i nauczyciele objęci wspomaganiami. Przedmiotem szkolenia będą ich kompetencje w zakresie zadawania uczniom przedmiotowych zadań edukacyjnych rozwijających wybrane kompetencje kluczowe uczniów określone w projekcie.
- b) Dwudniowe szkolenie stacjonarne: *Od diagnozy do kompleksowego wspomagania pracy szkół z uwzględnieniem rozwijania kompetencji kluczowych uczniów*. Szkolenie jest 14 godzinne i składa się z 4 sesji warsztatowych (każda trwa 3,5 godz.). Każda asystentka i asystent może wybrać spośród odbywających się równolegle sesji, jedną

z dwóch ścieżek szkoleniowych, najbardziej odpowiednią dla siebie ze względu na etap edukacyjny szkół, z którymi pracuje i własne zaawansowanie trenerskie.

- c) Cykl szkoleń stacjonarnych obejmujący 5 dni szkoleniowych, każdy po 7 godz. (35 godz. dydaktycznych). Szkolenia są specyficzne dla obszarów kształconych kompetencji kluczowych i postaw uczniów. Prowadzone będą przez trenerki i trenerów w Warszawie lub w miastach Polski północno-wschodniej.
- d) Kurs internetowy: *Kompleksowe wspomaganie pracy szkoły i rozwijanie kompetencji kluczowych uczniów*, składający się z 5 czteromodułowych, 20 godzinnych kursów e-learningowych, z których każdy będzie zawierał jeden z obszarów rozwijania kompetencji kluczowych (możliwe jest naturalne łączenie 2 obszarów w jednym kursie):
- wykorzystanie TIK,
  - umiejętności matematyczno-przyrodnicze,
  - porozumiewanie się w językach obcych,
  - nauczanie eksperymentalne i doświadczalne,
  - kształtowanie właściwych postaw uczniów (kreatywności, innowacyjności i pracy zespołowej).

Szkolenie e-learningowe prowadzone będzie na platformie kursów internetowych CEO. Wszystkie kursy będą dostępne dla każdego asystenta szkoły. Asystent i asystentka realizować będzie zadania jednego, wybranego przez siebie kursu, zgodnie z realizowaną ścieżką szkoleniową ze względu na etap edukacyjny i potrzeby szkół, z którymi pracuje oraz własne zaawansowanie trenerskie i specjalizację przedmiotową.

Ad. III. Doradztwo

W czasie trwania projektu będzie prowadzone doradztwo dla asystentek i asystentów szkół, którego zawartość wykracza poza szczegółowe programy szkoleń. Będzie ono odpowiadać na specyficzne, bieżące potrzeby, które asystenci rozpoznają już po rozpoczęciu współpracy z placówkami w Polsce północno-wschodniej. Potrzeby te mogą dotyczyć np. wspomagania nauczycielek i nauczycieli zatrudnionych w placówkach kształcenia specjalnego, szkolnych ośrodkach wychowawczych, mogą wynikać z potrzeby integracji nowo powstałej rady pedagogicznej w wyniku restrukturyzacji szkół i zmiany grup wiekowych, z którym pracują nauczycielki i nauczyciele lub ujawnić się wskutek rozpoznania szczególnie niskiej motywacji nauczycielek i nauczycieli do doskonalenia.

Doradztwo asystentek i asystentów będzie wspierane w sieciach współpracy i samokształcenia oraz podczas indywidualnych i grupowych spotkań konsultacyjnych. Będzie także modelowane w drodze superwizji pracy asystentek i asystentów we wspomaganych

przez nich szkołach lub poszerzone o indywidualny i grupowy coaching. Udział asystentek i asystentów w konsultacjach będzie ich wyborem podyktowanym aktualnymi potrzebami.

Ponadto podczas spotkań sieci asystentki i asystenci będą systematycznie tworzyć zadania edukacyjne i rozwijać umiejętność ich doskonalenia, prowadzić koleżeńskie obserwacje, a także na podstawie zadań wykonanych przez uczniów, będą analizować proces uczenia się oraz planować działania pozwalające na pogłębienie tego procesu.

Zakres treści szkoleń trzydniowych (23 godz.)

Szkolenia zaplanowano w formie wykładów, paneli i warsztatów. Wykłady pozwalają poznać:

- cele projektu, zakres prowadzonych szkoleń i doradztwa, zadania asystenta szkoły,
- ideologię i filozofię dotyczącą efektywnego nauczania i uczenia się, ze szczególnym uwzględnieniem teorii Richard'a Elmore ujmującej zadanie edukacyjne jako „rdzeń nauczania”,
- strategie oceniania kształtującego i wynikające z nich metody oraz techniki zindywidualizowanej pracy z uczniami,
- założenia wybranych praktyk współpracy nauczycieli służących doskonaleniu jakości zadań edukacyjnych (obserwacji koleżeńskej, analizy prac uczniów, spaceru edukacyjnego, OK zeszytów),
- narzędzie ułatwiające prowadzenie diagnozy, planowanie działań i ich realizację oraz monitorowanie i podsumowanie efektów wspomagania.

Szkolenia odnoszą się do doświadczeń, problemów i sukcesów we wspomaganie przez każdego asystenta 3 szkół. Przygotowują uczestników do wspomaganie szkół i rozwijania w nich kompetencji kluczowych określonych we wniosku m.in. dzięki pracy warsztatowej w małych przedmiotowych zespołach, koncentracji na przedmiotowych zadaniach edukacyjnych, wykorzystaniu doświadczeń praktycznych, indywidualizacji ścieżek szkoleniowych, równoległym prowadzeniu kursu e-learningowego.

Zakres treści szkoleń dwudniowych (14 godz)

Szkolenie dwudniowe i zaplanowane w nim warsztaty dają możliwość wyboru przez asystentów szkół jednej sesji spośród czterech odbywających się równolegle. Sesje warsztatowe prowadzone są w grupach przedmiotowych np.: nauczycielek i nauczycieli edukacji wczesnoszkolnej, nauczycielek i nauczycieli przedmiotów matematyczno-przyrodniczych, nauczycielek i nauczycieli edukacji językowej oraz nauczycielek i nauczycieli

realizujących inne zajęcia z uczniami. Asystent i asystentka decyduje się na udział w szkoleniu jednej z tych grup.

Każda z 90 asystentek i asystentów może uczestniczyć w najbardziej odpowiedniej dla siebie ścieżce szkoleniowej ze względu na specjalizację przedmiotową, etap edukacyjny szkół z którymi pracuje i własne zaawansowanie trenerskie.

Szkolenie dwudniowe skoncentrowane jest przede wszystkim wokół pogłębiania wiedzy i umiejętności budowania lekcji opartej na wiodącym zadaniu edukacyjnym, pozwalającym kształcić kompetencje kluczowe. Założeniem szkolenia będzie również wzajemne inspirowanie się przez asystentów o różnym stopniu doświadczenia w doradztwie i prowadzeniu szkoleń.

Zakres treści cyklu szkoleń obejmujących 5 dni szkoleniowych (35 godz.)

Cykl warsztatów trwających 5 dni szkoleniowych umożliwi asystentkom i asystentom analizę procesu uczenia się i nauczania w oparciu o rdzeń nauczania, w którego centrum leży zadanie edukacyjne. Uczestniczki i uczestnicy warsztatów poznają 5 różnych praktyk pozwalających przyjrzeć się bliżej warstwie merytorycznej zadania edukacyjnego. Zastosują poznane praktyki współpracy nauczycieli w doświadczeniu – podczas obserwacji fragmentów lekcji obejmujących wspólną pracę nauczycielki i nauczyciela z uczniami. Z tej perspektywy będą mogli dokonać refleksji o obejrzanej lekcji/ jej fragmencie oraz oceny jakości zadania edukacyjnego. Pozwoli to również zanalizować działania nauczycielki i nauczyciela oraz uczniów towarzyszące wykonaniu zadania w toku lekcji, co może wskazać mocne i słabe punkty uczenia się, a także nauczania i wprowadzić potrzebne modyfikacje.

W każdym spośród czterech, 35 godzinnych cykli warsztatów, połączone zostaną po 2 obszary kompetencji: przedmiotowe i kształtowanie postaw kreatywności, innowacyjności lub pracy zespołowej. W każdym z warsztatów uwzględnione jest także zindywidualizowane podejście do ucznia.

Podczas każdej z jednodniowych sesji szkolenia uczestnicy pogłębiają swoje umiejętności i wiedzę na temat:

- wybranych kompetencji kluczowych, ich rozumienia i możliwości kształcenia podczas lekcji przedmiotowych zgodnie z opracowanymi scenariuszami,
- włączenia działań zmierzających do kształtowania postaw kreatywności, innowacyjności i pracy zespołowej uczniów podczas lekcji przedmiotowych
- uwzględniania indywidualnego podejścia do uczniów podczas ich pracy nad wykonaniem zadania edukacyjnego,
- istoty i sposobu wykorzystania praktyk współpracy nauczycieli jako narzędzi służących kształceniu kompetencji kluczowych uczniów określonych w projekcie,

- zadań edukacyjnych i sposobów poprawiania ich jakości, aby lepiej wpływały na proces uczenia się uczniów,
- notatek naukowych w zeszyte ucznia towarzyszących uczeniu się i pomagających w tym procesie,
- animowania współpracy z zespołem nauczycieli oraz wykorzystania przez asystentkę i asystenta zdobytej wiedzy i umiejętności do prowadzenia procesu wspomagania.

Realizacja pełnej ścieżki szkoleniowej wybranej przez asystentkę i asystenta szkoły zakończy jego przygotowanie do kompleksowego wspomagania szkół, z którymi współpracuje. Przełoży się to na powstanie szkolnego zespołu nauczycieli wyspecjalizowanego w planowaniu zajęć zawierających wysokiej jakości zadania edukacyjne rozwijające coraz efektywniej kompetencje kluczowe oraz postawy uczniów .

ZAKŁADANA KONCEPCJA MERYTORYCZNA KURSU INTERNETOWEGO

Interaktywne kursy e-learningowe zostały przygotowane na podstawie Szczegółowych Programów Szkoleń. Każdy z kursów składa się z czterech modułów. Moduły kursów przeplatają się ze szkoleniami stacjonarnymi wspierając ich treści, między innymi dzięki spójnym materiałom edukacyjnym i praktycznym zadaniom wykonywanym w bieżącej pracy przez asystentkę i asystentów szkół. Umożliwiona w kursach wymiana doświadczeń pomiędzy uczestniczkami i uczestnikami będzie odpowiadać na ich potrzeby wynikające ze współpracy z nauczycielkami i nauczycielami w szkołach.

Zawartość kursu odpowiada różnym doświadczeniom i bierze pod uwagę różnice w kompetencjach asystentek i asystentów szkół, dzięki czemu umożliwi im dopasowanie ścieżki szkolenia do własnych potrzeb oraz szkół z którymi będą pracować.

CEL KURSU INTERNETOWEGO:

Wsparcie uczestników w procesie asysty w szkole, w zakresie kształtowania wybranych kompetencji kluczowych, poprzez doskonalenie procesu uczenia się i nauczania podczas lekcji, którego rdzeniem jest wysokiej jakości zadanie edukacyjne.

KRYTERIA SUKCESU - UCZESTNIK:

- tworzy w czasie trwania kursu jeden scenariusz lekcji wykorzystujący zadania edukacyjne uwzględniające kształcenie wybranych kompetencji kluczowych,
- analizuje scenariusz lekcji i ujęte w nim zadania edukacyjne pod kątem ich wpływu na efekty uczenia się uczniów,
- analizuje scenariusz lekcji i ujęte w nim zadania edukacyjne pod kątem ich wpływu na kształtowanie postaw kreatywności, innowacyjności lub pracy zespołowej uczniów,

- ma możliwość skorzystania w kursie z materiałów przygotowanych przez partnerów w projekcie oraz ekspertów CEO,
- dokumentuje wspomaganie nauczycielek i nauczycieli przy pomocy planera asystentki/ asystenta - narzędzia diagnozy, planowania i ewaluacji lub w innej, wybranej przez siebie formie,
- wymienia doświadczenia z innymi uczestniczkami i uczestnikami kursu.

Zadanie edukacyjne jest jednym z podstawowych warunków efektywnego procesu nauczania dlatego dobra lekcja powinna zawierać wysokiej jakości zadania dla uczniów. W trakcie kursu uczestniczki i uczestnicy będą doskonalili swoje umiejętności związane z tworzeniem zadań edukacyjnych kształtujących kompetencje kluczowe uczniów i uczennic oraz z wychowaniem i kształtowaniem postaw dzięki odpowiednio zaplanowanym scenariuszom lekcji.

C. ZAKŁADANA KONCEPCJA MERYTORYCZNA FUNKCJONOWANIA SIECI PRZEDMIOTOWYCH

Zainicjowanie, podtrzymanie oraz utrwalenie lokalnych sieci współpracy i samokształcenia asystentów jest ważnym aspektem doradztwa dla asystentek i asystentów szkół. Sieci te zostaną uruchomione i funkcjonować będą w okresie 1.01. 2018 – 31.03.2019 r. na terenie działania Ośrodka Doskonalenia Nauczycieli w Olsztynie, Suwalskiego Ośrodka Doskonalenia Nauczycieli, Miejskiego Ośrodka Doskonalenia Metodycznego w Białymstoku, Powiatowego Ośrodka Rozwoju Edukacji w Giżycku oraz Centrum Edukacji Obywatelskiej w Warszawie.

Celem działania sieci przedmiotowych jest lokalna współpraca i samokształcenie asystentek i asystentów szczególnie w pracy nad zadaniami edukacyjnymi w kontekście nauczania przedmiotów szkolnych. Główne metody prowadzenia tego doradztwa to warsztaty, superwizja i coaching koleżeński. Możliwe są także spotkania konsultacyjne dla asystentów prowadzone w grupach przedmiotowych. Podczas spotkań sieci asystentki i asystenci będą opracowywać i doskonalić zadania edukacyjne oraz planować lekcje, prowadzić koleżeńskie obserwacje, na podstawie zebranych dowodów uczenia się uczniów analizować i doskonalić ich uczenie się poprzez poprawianie zadawanych im zadań edukacyjnych.

Praca wszystkich sieci przedmiotowych będzie animowana, a spotkania monitorowane przez mentora - animatora sieci doskonalenia zadań przedmiotowych, którego zadaniem będzie doradztwo merytoryczne, monitorowanie i konsultacja zadań edukacyjnych doskonalonych przez asystentki i asystentów.

Asystentki i Asystenci szkół będą mogli przynosić własne doświadczenia udziału w pracy sieci przedmiotowych na wspomaganie sieci nauczycielskich w szkołach, z którymi pracują.

W kontynuowaniu samokształcenia nauczycielek i nauczycieli w sieciach przedmiotowych pomogą asystentkom i asystentom trzy poradniki związane doskonaleniem nauczania

i rozwijaniem kompetencji kluczowych: Hattie J., *Widoczne uczenie się dla nauczycieli*, Centrum Edukacji Obywatelskiej, Warszawa 2015., Marzano R. J., *Sztuka i teoria skutecznego nauczania*, Centrum Edukacji Obywatelskiej, Warszawa 2012, *Uczę się uczyć*, Warszawa 2016. Sterna D.

MATERIAŁY MOŻLIWE DO WYKORZYSTANIA W SZKOLENIACH I KURSIE INTERNETOWYM:

Zestawy specjalistycznych materiałów edukacyjnych i poradników dla obszarów rozwijania kluczowych kompetencji: matematyczno-przyrodniczych, TIK, metody eksperymentu, języki obce, kompetencje kluczowe i kształtowanie u uczniów postaw kreatywności, innowacyjności i pracy zespołowej:

1. Zestaw specjalistycznych materiałów edukacyjnych i poradników dla dwóch unikatowych obszarów rozwijania kompetencji kluczowych przygotowany przez Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Olsztynie.
2. Zestaw specjalistycznych materiałów edukacyjnych i poradników dla dwóch unikatowych obszarów rozwijania kompetencji kluczowych przygotowany przez Suwalski Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Suwałkach.
3. Zestaw specjalistycznych materiałów edukacyjnych i poradników przygotowane przez Centrum Edukacji Obywatelskiej dla obszarów w zakresie:
  - a) rozwijanie kompetencji kluczowych i kształtowanie postaw u uczniów,
  - b) zindywidualizowane podejście do ucznia,
  - c) kompleksowe wspieranie szkoły,
  - d) doskonalenie zadań edukacyjnych.
4. Zestaw specjalistycznych materiałów edukacyjnych i poradników dotyczących praktyk współpracy nauczycieli:
  - a) analiza prac uczniowskich,
  - b) spacer edukacyjny,
  - c) obserwacja koleżeńska,
  - d) doskonalenie uczniowskich OK-zeszytów.